

VOZ LINKER

Časopis Resursnog centra za osobe sa invaliditetom Ekumenske humanitarne organizacije; broj 6; besplatan primerak; Januar 2011

Saopštenje

KREATIVNI KURSEVI
RADNE SOBE

Maj i Jabi

POSTUPAK PROCENE RADNE
SPOSOBNOSTI PREKO
NACIONALNE SLUŽBE ZA
ZAPOSŁJAVANJE

SVI SMO SPOSOBNI ZA
SAMOSTALNI ŽIVOT

DRUŠTVANA MREŽA I
INTERAKTIVNI SOFTVERI

LIČNA KARTA

Linker

Časopis Resursnog centra za osobe sa invaliditetom
Ekumenske humanitarne organizacije

Izdavač

Resursni centar za osobe sa invaliditetom
Ekumenske humanitarne organizacije

Za izdavača:

Vladislav Ivičiak, direktor Ekumenske
humanitarne organizacije

Adresa izdavača:

Ćirila i Metodija 21, 21 000 Novi Sad
Tel./fax 021/466-588, 466-911

Glavni i odgovorni urednik:

Nebojša Vujin

Saradnici:

Marina Cicka, Radović Jelena
Jelena Stojčić, Nebojša Vujin,
Dragana Gvozdenović

Lektor:

Dragana Stanković Gaić, Nebojša Vujin

Dizajn, priprema

Gabor Nemet

Štampa:

EHO-Print

Tiraž:

100 primeraka

Sadržaj

Saopštenje

strana
2

KREATIVNI KURSEVI
RADNE SOBE

strana
3

Maj 1. Jubi

strana
5

POSTUPAK PROCENE RADNE
SPOSOBNOSTI PREKO
NACIONALNE SLUŽBE ZA
ZAPOŠLJAVANJE

strana
6

SVI SMO SPOSOBNI ZA
SAMOSTALNI ŽIVOT

strana
8

DRUŠTVENA MREŽA I
INTERAKTIVNI SOFTVERI

strana
9

LIČNA KARTA

strana
11

KAKO TO
DRUGI
RADE

strana
12

ASISTIVNE
TEHNOLOGIJE

strana
13

Diakonie

Life Tool

Computer aided Communication

bmask.gv.at

U mesto uvoda

Sve se menja. Svet se menja. Mi to ponekad ne primećujemo ali to ne menja činjenicu da je promena stalno prisutna u našem životu. Pitanje je kako da se mi promenimo a da to bude u skladu sa svetom koji nas okružuje? Čini mi se da prvo mora da se promeni naš pogled na svet. To mora da počne promenom u našem razmišljanju i ponašanju. Mi smo više od zbira naših obaveza, rutina, navika, želja i htenja. Ako smo svesni toga, sve što treba da uradimo je da obratimo pažnju na svet kakav jeste a ne na ono što mi mislimo da bi svet trebalo da bude. Tada ćemo primetiti da je svaki dan veličanstvena i jedinstvena prilika za promenu našeg pogleda na svet, a time i prilika za promenu sveta oko nas.

Saopštenje

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА
ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

NSZ pokrenula telefonsku liniju za nezaposlene osobe sa invaliditetom

Povodom 3. decembra, međunarodnog dana osoba sa invaliditetom, Nacionalna služba za zapošljavanje saopštava da je otvorila posebnu liniju za osobe sa invaliditetom pri Centru za zapošljavanje i rehabilitaciju osoba sa invaliditetom, putem koje sve nezaposlene osobe sa invaliditetom i poslodavci mogu dobiti sve neophodne informacije.

Od danas pozivom na broj **011/30 36 228**, nezaposlene OSI mogu dobiti sve informacije o postupku prijavljivanja na evidenciju, merama i programima podrške za zapošljavanje koje sprovodi NSZ i mogućnostima za uključivanje

u iste, kao i sve informacije oko procene radne sposobnosti. Ova linija biće dostupna i za poslodavce koji se mogu informisati o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i korišćenje programa finansijske podrške za njihovo zapošljavanje poput: subvencija zarada, refundiranja troškova za prilagođavanje radnog mesta, subvencija za otvaranje novih radnih mesta, programima javnih radova za osobe sa invaliditetom a posebno u oblasti socijalne delatnosti i kulture i dr.

www.nsz.gov.rs

RESURSNİ CENTAR ZA OSOBE SA INVALIDITETOM EKUMENKE HUMANITARNE ORGANIZACIJE

**RESURSNİ CENTAR
ZA OSOBE SA
INVALIDITETOM**

EKUMENKE HUMANITARNE ORGANIZACIJE

Ćirila i Metodija 21, 21000 Novi Sad
021/469-616

021/466-588

021/6-397-626

www.ehons.org

<http://resursnicentar.ehons.org>

Ekumenska
Humanitarna
Organizacija

DOBRODOŠLI STE SVAKIM RADNIM DANOM OD 8 - 15 h

KREATIVNI KURSEVI

RADNE SOBE

Ekumenska humanitarna organizacija (EHO), orijentisana je na osnaživanje ranjivih društvenih grupa kroz raznovrsne programe. Jedan od programa u njenom okviru je Resursni centar za osobe sa invaliditetom, čije se aktivnosti većim delom realizuju kroz Radnu sobu - dnevni centar, gde se okupljaju korisnici, polaznici kurseva i volonteri. Korisnici u Radnoj sobi dobijaju podršku, radi se na njihovom povezivanju i osnaživanju, a takođe im se pruža i mogućnost pohađanja nekog od kurseva, kako bi usavršili i razvili svoje potencijale radi lakšeg zapošljavanja. Kurseve vode volonteri čija je posvećenost od velikog značaja za korisnike u smislu edukacije, animiranja, savetovanja i ispitivanja njihovih potreba.

Jedna od volonterki Ekumenske humanitarne organizacije jeste Nevena Studić, dipl. agronom, po zanimanju profesorica u srednjoj Poljoprivrednoj školi. U „Radnoj sobi“ Resursnog centra, voditeljica je radionice šivenja, slikanja na staklu i kursa aranžiranja cveća.

U Resursni centar je najpre došla kao korisnik, 2004. godine, gde je imala priliku da pohađa besplatne kurseve računara i engleskog jezika, čiji je kvalitet bio na visokom nivou. Tada su prostorije EHO-a bile stacionirane na Novom Naselju, u ulici Bate Brkića.

Prilikom uređenja novog objekta na Telepu, i potrage za novim volonterima od strane Ekumenske humanitarne organizacije, Nevena je odlučila da i sama bude deo jedne humane, ljudske priče, te se uključila iz želje da pomogne i doprinese onima kojima je to najpotrebnije. Njen entuzijazam, kreativnost i ljubav prema tradicionalnim ručnim radovima motivišu mnoge korisnike Radne sobe.

Novi Linker: Šta vas je podstaklo da se uključite kao volonterka u Radnoj sobi Ekumenske humanitarne organizacije?

Nevena Studić: U prvom momentu sam se odlučila za volontiranje u želji da se odužim Resursnom centru što mi je omogućio da pohađam kurseve bez novčane nadoknade. U tom životnom periodu mi je to mnogo značilo. Posle sam shvatila da mi je pored vrednosti znanja koje dobijam, veliko zadovoljstvo pružao sam boravak i druženje tokom trajanja kurseva koje sam pohađala. Osećaj zadovoljstva što pripadam pozitivnoj i humanoj misli koja se zove Resursni centar je učinio da sarađujemo sve ove godine.

NL: Kakva su vaša zapažanja o korisnicima koji pohađaju kurseve i na koji način vam pedagoško iskustvo pomaže da pristupate osobama sa invaliditetom?

Nevena: Osobe sa invaliditetom doživljavam kao osobe bez dodatka “sa invaliditetom”. Taj dodatak mi je jedino bitan pri vođenju kursa kada su u pitanju tehnike rada. S obzirom da se različitim putevima dolazi do cilja, svi polaznici kurseva koje vodim uspešno savladaju predviđena znanja i umenja.

NL: Kako kursevi utiču na polaznike?

Nevena: Kursevi veoma pozitivno utiču na polaznike. Rado ih pohađaju i uvek su pomalo tužni kada se kurs završi. Kursevi koje vodim imaju više elemenata. Samo jedan je savladati predviđeno gradivo a drugi, mnogo bitniji, je da polazniku bude prijatno vreme koje provodi tokom trajanja kursa, uz druženje i prijatne razgovore. Svi polaznici kurseva Radne sobe vremenom postaju njeni česti gosti. Gospodin Karolj Bereš, koji nije više među nama, postavio je stub nesebičnog davanja dobra, koje smo obavezni održati. To ime greje i podržava moju želju da ova ustanova još jače zaživi i da traje.

NL: Na koji način vam pedagoško iskustvo pomaže da pristupate osobama sa invaliditetom?

Nevena: Svakako da pedagoška iskustva imaju udela u mom radu, ali iskustva mog odrastanja kao osobe sa invaliditetom, empatija i bezgranično strpljenje imaju mnogo veći značaj za moj pristup polaznicima kursa, jer potreba za volontiranjem i radom ovog tipa ipak zahtevaju određene karakteristike emotivnog sklopa. Volontiranje ovog tipa, za mene, nije samo edukacija polaznika, već rad na inkluziji, brisanje granica, koje su samo u oku posmatrača koji ima predrasude.

NL: Da li vaše kurseve mogu pohađati i deca sa smetnjama u razvoju?

Nevena: Kursevi su predviđeni za odrasle osobe, mogu ih pohađati i deca uz pratnju roditelja, ali potrebno je da se oformi grupa koja može usklađeno da pohađa kurs.

NL: Za koji od kurseva se korisnici najrađe opredeljuju i koliko kursevi traju?

Nevena: Kursevi koje vodim su kreativni i polaznici ih sve rado pohađaju. Odvijaju se u određenim terminima koji idu u korist polaznicima kursa. Trajanje kursa je različito, zavisno od predviđenog plana koji je potrebno da polaznici savladaju. EHO uz pomoć donatora finansira materijale za polaznike kurseva. Svi polaznici su veoma zadovoljni tokom kursa, jer kreativnost odmara i ispunjava dušu.

Kursevi koje Nevena vodi održavaju se jednom nedeljno u trajanju od 90 minuta. Svakom korisniku Nevena pristupa individualno, prema njegovim mogućnostima. Na kursovima se savlađuju osnovne i zahtevnije tehnike i dodatno razvijaju veštine. Korisnici imaju mogućnost da kroz praktičnu obuku razvijaju motoričke sposobnosti, kreativnost, ali i razviju sopstveni posao.

Marina Cicka

Maj i Jabi

Znam....i ovaj život će
proći....
Uspomene ostavljaju
traga,ko najlepší biseri
nanizani na vratu jedne
ličnosti,sa ponosom ili
sramom...videće se njihov
značaj...od sjaja.
Sreća je...čoveče...biti
izabran...biti rođen...
živeti...umeti...radovati
se...voleti...znati...

Čoveče...Koliko radosti
pamtiš?...Koliko toplih
reči...nežnosti...osmeha...
uspeha...u tvom skromnom
životu ostaju zabeležene u
Bibliji tvoje duše?
Uživaj život...jer vreme
nikad nije moglo da se vrati.
Raduj se...i svim onim ne
savršenim trenucima....koji
su te ojačali na kraju...jer
sve ima svoje zašto i zbog

čega....
Niži svoje bisere.....
Veruj mi...nema većeg
bogatstva.....od njihovog
sjaja...u životu tvoje duše.
Time će ti svaka godina
biti najlepší godina tvoga
života...dokle god si živ.
Jedan od sjajnih bisera koji
s' ponosom nosim deceniju
unazad zabeležila sam
ovako.....

ADRESA

Idem ka toj adresi...
U isčekivanju da se desi...
Da ćeš me kroz vrata pustiti.

Ulica naše prošlosti...
Sa brojem našeg vremena...
Kuca u uglu tom...
U srcu mom...tvoj dom.

I sve je kao nekada isto...
Možda malo oronulo...al' bistro...
Lako se prepoznaje sve...
I oblik ljubavi te.

Moj dom je hram tvoje duše...
Nečiste sile su te ...
Što bi da sruše nam sne....
Ali ipak Bog čuva sve...
Sa adrese naše te...
I neda da se gaze te staze...
Što prašnju ljubav maze.
A kamo li novoj ženi...
Ustupiti adresu...broj...
I naših zidova kraj.

Naše sile ljubavi...
Od svega jače nam znače...

Molitve....
Za sreću...nadu...mir...
Svim sjajem zrače.

Zbog svega toga što guši...
Što hoće kuću da nam sruši...
Ja stojim...u sobi čekanja...

Čekam ja...vino...i hladna večera...
nadanja...

Čak i prekrivači od svile...
Za našim uzdasima cvile....
I adresa sanja tvoj lik...
Po domu ispušta krik.

Da nisu kafane krive...
Što nemam te...
Zbog čega bi noćas pio...
Kad ja sam kući...
I dremam te.

Dođi ti...Vrata srca mog otvori...
Prozore tuge zatvori.

Dođi mi voljeno biće...
Bar za novo jutro...
Što sviće.

Jelena Stojčić

POSTUPAK PROCENE RADNE SPOSOBNOSTI PREKO NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE

Ukoliko ste osoba sa invaliditetom, a želite da procenite radnu sposobnost, ili nemate zvanično utvrđen status osobe sa invaliditetom, ovo pravo možete ostvariti u skladu sa novim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

Za procenu radne sposobnosti, preko Nacionalne službe za zapošljavanje, potrebna je sledeća dokumentacija:

1. Popunjen zahtev za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja (Obrazac 1), iz Pravilnika o proceni radne sposobnosti

Zatim, od medicinske dokumentacije, neophodno je prikupiti:

1. Predlog za utvrđivanje invalidnosti (Obrazac 1 - Predlog za veštačenje) iz Pravilnika FOND PIO - popunjava izabrani lekar iz Doma zdravlja. U Predlogu za veštačenje sa izveštajem i mišljenjem o zdravstvenom stanju i radnoj sposobnosti, lekar će upisati anamnezu, opšti lekarski nalaz, detaljan nalaz glavnog oboljenja i bliže podatke o sprovedenom lečenju i rezultatima. Na kraju izveštaja, upisuje se iscrpna dijagnoza.

2. Otpusne liste sa podacima o nalazima i izvršenim pregledima, ne stariji od 6 meseci

-specijalistički nalazi na propisanim obrascima

-dijagnostički testovi

-laboratorijski nalazi

-nalaz psihologa iz doma zdravlja - obavezno

(medicinska dokumentacija podnosi se u originalu ili overenoj fotokopiji)

Drugu neophodnu dokumentaciju čini socijalna anketa i isprave o ostvarivanju pojedinih prava i statusu lica:

1. Uverenje o ostvarivanju prava po osnovu socijalne zaštite - ukoliko ste korisnik

2. Rešenje o statusu osobe sa invaliditetom - ukoliko imate status osobe sa invaliditetom

3. Dokaz o stručnoj spremi ili radnom iskustvu (kopija diplome - uverenje o stručnoj spremi ili kopija radne knjižice)

4. Za zaposlena lica opis posla koji lice obavlja sa predlogom poslova koje bi lice moglo da obavlja kod poslodavca - dobija se iz firme

5. Za zaposlene dokaz o uplati troškova procene - obavezno, može i pred izlazak na komisiju.

Ovu uplatu vrši firma virtmanskim putem u iznosu od 4.700,00 dinara na podračun nadležne Filijale NSZ prema prebivalištu lica, od strane poslodavca kod koga je lice u radnom odnosu u momentu podnošenja zahteva (Pravno lice). Troškove procene radne sposobnosti nezaposlenog lica, snosi Nacionalna služba.

6. Socijalnu anketu - popunjava je stručni radnik NSZ nakon donešene kompletne dokumentacije

7. Drugi dokazi i isprave

Prilikom podnošenja zahteva za procenu, dokumentacija može biti nekompletna, ali je treba prikupiti u roku od 15 dana ili do izlaska na komisiju, jer će u suprotnom zahtev za procenu biti odbačen kao neosnovan zbog nepotpune dokumentacije.

NSZ daje informaciju o tačnom vremenu i mestu održavanja procene radne sposobnosti. Do poziva za procenu, nakon dostavljanja dokumentacije, čeka se oko mesec dana. Procena se vrši u prostorijama Nacionalne službe za zapošljavanje uz lično prisustvo. Ocenu radne sposobnosti i oštećenja od uticaja na radnu sposobnost i mogućnost zaposlenja i održanja zaposlenja vrši komisija organa veštačenja Republičkog Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje. Komisiju čine: lekar veštak Republičkog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja, specijalista medicine rada, psiholog i stručni radnik Nacionalne službe za zapošljavanje.

Na osnovu sagledavanja sveukupnog stanja pojedinca i stanja na tržištu rada, organ veštačenja vrši ocenu bolesti i oštećenja od uticaja na radnu sposobnost i mogućnost zaposlenja ili održanja zaposlenja na osnovu sledeće skale:

- 1) 0. stepen - ako ne postoje teškoće i prepreke u radu, odnosno ukoliko su zanemarljive i ne utiču na radnu sposobnost;
- 2) 1. stepen - ako su teškoće i prepreke male i utiču na radnu sposobnost u odnosu na zanimanje ili poslove koje koje lice može da obavlja a omogućavaju zapošljavanje pod opštim uslovima;
- 3) 2. stepen - ako su teškoće i prepreke umerene, odnosno znatne u odnosu na zanimanje ili poslove koje lice može da obavlja a omogućavaju zapošljavanje pod posebnim uslovima;
- 4) 3. stepen - ako su teškoće i prepreke potpune ili višestruke, odnosno lice se ne može zaposliti ili održati zaposlenje ni pod opštim ni pod posebnim uslovima, odnosno čiji je radni učinak manji od jedne trećine radnog učinka zaposlenog na uobičajenom radnom mestu, bez obzira na zanimanje ili poslove. (Član 16. Iz Pravilnika o bližem načinu, troškovima, i kriterijumima za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja osoba sa invaliditetom)

Nakon izlaska na komisiju, na Rešenje o procenjenoj radnoj sposobnosti i mogućnosti zaposlenja čeka se mesec dana i stiže pismenim putem (poštom). Protiv rešenja može se izjaviti žalba ministru nadležnom za poslove zapošljavanja, preko filijale NSZ, u roku od 15 dana od prijema rešenja.

Marina Cicka

Life Tool®

Computer aided Communication

www.lifetool.at

SVI SMO SPOSOBNI ZA SAMOSTALNI ŽIVOT

Često iz dana u dan, iz meseca u mesec, iz godine u godinu nailazimo na razne prepreke koje je ponekad preteško preći sam. Svako se bar po nekoliko puta u toku svoga života susreo sa nekom od prepreka, koju, da bi smo savladali, bili smo upućeni na pomoć drugih. Dok smo još deca mi zavisimo od naših roditelja ili bliskih ljudi oko sebe, oni su ti koji kreiraju, gospdare i upravljaju našim životom počev od najobičnije sitnice, pa sve do važnih velikih odluka koje život donosi. Putevi života su takvi da kad tad dodje vreme da sami „uzmemo stvar u svoje ruke“ i budemo glavni i odgovorni akteri naših snova, odluka i svega što nam se dešava. Od samog rođena mi je potrebna pomoć drugih, sve moje aktivnosti, želje, potrebe su zavisile od porodice ili drugih. Veoma često i pored prave velikog truda svih mojih najbližih da mi pomognu u ispunjavanju svih mojih potreba, želja, bilo je situacija kad sam se osećala da sam im na teretu, da oni zapostavljaju svoje obaveze zbog mojih ili obrnuto. Često sam poželela da odem napolje, u šetnju, ili nešto da uradim sama, u vreme i na način kad ja poželim, ali nisam... Oduvek sam poštovala i cenila tuđe vreme i čekala pogodan trenutak da

ispunim sve što želim tj. da mi drugi pomognu u ispunjavanju svega što želim i što mi je potrebno. Zahvaljujući pilot projektu personalne asistencije, Centra Živeti uspravno, mnoga „vrata“ se otvaraju samostalno i za mene je olakšana većina dnevnih aktivnosti. Sasvim drugačiji pogled na svoj život odlazak na fakultet, na strani jezik, na radionice koje mene ispunjavaju, šetnja, plaćanje računa, druženje... Sve su ovo za nekoga sitnice ali su za mene izgledale nedostižne. Ja ih sada, uz asistenciju, obavljam sa lakoćom i to me čini veoma srećnom jer sam uspela da rasteretim svoje najbliže. Jako sam srećna jer sam konačno svoj čovek i svoje vreme organizujem kako meni odgovara. Osećam se korisno jer mi je kvalitetno ispunjen svaki dan. Na žalost postoje ljudi koji prolaze kroz teške trenutke i kojima je potrebna personalna asistencija. Mnogi od njih nemaju prilike ni da odu u šetnju gradom ili kejom a svima je potrebno sunce i svež vazduh. Da li je potrebno reći još nešto? Bilo bi lepo kada bi personalna asistencija bila omogućena svima kojima je potrebna jer je samostalnost u životu jako lep osećaj koji je osobama sa invaliditetom otežan.

Radović Jelena

DRUŠTVANA MREŽA I INTERAKTIVNI SOFTVERI

Jedna od naših najvažnijih osobina, a istovremeno i ono što nas opisuje kao ljude, je potreba za druženjem. Mi smo društvena bića, i naš život je vezan za ljude oko nas. Možemo reći da ceo naš život čine ljudi, neki od njih su nam prijatelji, roditelji, rođaci, poznanici ili kolege. Ali šta se dešava kad neki od tih, nama dragih ljudi, odu na školovanje u drugu zemlju, ili se odsele u drugi grad, kako da ostanemo u kontaktu?

U današnje vreme odgovor na ovo pitanje je jednostavan i ljudi će reći, meglom, skajpom, preko fejsbuka ili neke druge društvene mreže. Naravno nije uvek bilo tako.

Prva verzija fejsbuka je nastala 2004 godine, kao „thefacebook.com“. Da bi ste imali pristup ovom prvobitnom fejsbuku bilo je potrebno imati poseban domen - @harvard.edu, pa samim tim prvi fejsbuk nije imao milione korisnika. To se menja 2005 godine i fejsbuk postaje www.facebook.com sa jednostavnim uslovima pristupa. Već tokom 2006 godine broj korisnika prelazi 10 miliona, i fejsbuk polako prerasta u ono što je danas. Potreba za komunikacijom i druženjem uslovlila je nastanak ove i sličnih društvenih mreža ali tu nije bio kraj evolucije fejsbuka. Ubrzo fejsbuk postaje jedan od sajtova na kome se ljudi više ne zadržavaju samo zbog dragih osoba i komunikacije sa njima, nego provode ceo dan, pregledajući profile i komentarišući fotografije. Porast prisutnosti korisnika dovodi do još jednog fenomena koji karakteriše današnje doba i današnji izgled fejsbuka.

zynga Veliki broj korisnika fejsbuka naterao je ljude koji se bave interaktivnim softverima da svoje proizvode prilagode novoj ciljnoj grupi, kako bi ljudi još više vremena provodili ispred monitora. U tom trenutku počinju da se rađaju kompjuterske igre, vezane za pretraživače softvera (engl. browser games). „Zynga“ je firma koja se bavi upravo proizvodnjom ovakvih igara, i njeni zaposleni se stalno trude da obogate svoju ponudu kako bi svaki korisnik fejsbuka našao bar jednu igru kojoj će posvetiti pažnju i vreme.

Sve ovo je razumljivo i jasno ali moram da postavim očigledno pitanje, zašto ljudi koji

nikad nisu koristili interaktivne softvere sada počinju da provode sve više vremena, obrađujući virtualne njive, zidajući izmišljene gradove, dekorišući nepostojeće kafiće i kopajući po ostrvima kojih nema?

Na pamet mi pada nekoliko odgovora:

1. Dok čekamo neku poruku ili komentar, možemo da izaberemo jednu od ove dve stvari: da strpljivo čekamo ili da radimo nešto što će učiniti da vreme čekanja brže prođe. Čekanje je nepodnošljivo za većinu ljudi, a u sadašnjem svetu gde se sve brzo odvija i koji nikog ne čeka, možda je bolje raditi bilo šta, nego ništa. Možda na taj način, imamo utisak da gubljenje vremena nije potpuno jer ipak možemo da vidimo neke rezultate makar oni bili samo virtualni. U svakom slučaju ovde je uzrok upotrebe igara u dosadi, kao motivatoru.

2. Svaki čovek treba da ima hobi. To je korisna aktivnost u kojoj se izolujemo od problema sa kojima se srećemo, i koja nam pomaže da se opustimo i skupimo energiju za izazove na koje nailazimo. Da li će vaš hobi biti neki vid

rekreacije, igranje karata, ili ćete se baviti nekom umetnošću ostaje na vama. Ako ne možete da se opredelite ni za jednu od aktivnosti, koje ne podrazumevaju korišćenje računara, ostaju vam kompjuterske igre, pa neka one budu način vaše relaksacije i odmora.

3. Postoje ljudi koji vole nepoznato i neistraženo. Takve ljude karakteriše mašta i sanjarenje, a u svetu kompjuterskih igara možete biti vanzemaljac ili princeza, čarobnjak ili pripadnik specijalnih jedinica, mogućnosti su neiscrpne. U svetu u kome znamo da zmajevi i čudovišta ne postoje, igre predstavljaju prozor u svet neverovatnog pa je normalno da će osoba koji ima divlju maštu pre ili kasnije zagaziti u neki od kompjuterskih svetova.

4. Neki ljudi obožavaju moderne stvari, kad kažem moderne, mislim na stvari koje su u trendu. To su uglavnom ljudi kojima sve bude hit za jednu sezonu. Potraga za novim stvarima i konstantno praćenje trendova uslovljava ovakve osobe da se bave stvarima kaje ih zapravo ne zanimaju. Ponekad nije važno šta radiš, nego kad to radiš. Kad se pojavi neka nova igra stvar je prestiža koliko ćete brzo u njoj da napredujete, što dovodi do sve bržeg konzumiranja proizvoda, pa nove stvari kratko ostaju nove. Jedini odgovor koji proizvođači softvera mogu da ponude je stalno obnavljanje postojećih igara i objavljivanje novih naslova, u nameri da što duže zadrže svoje korisnike.

5. Ljudi vole da se takmiče, kroz druženje i zajedničke aktivnosti uvek je moguće praviti procene ko je u čemu bolji, jer najzad svi

smo različiti. Novo polje takmičenja su upravo kompjuterske igre. Za ovaj oblik takmičenja ne morate biti u odličnoj formi, niti imati tim stručnjaka koji će da vas priprema, potrebno je samo izdvojiti vreme i imati takmičarski duh. Rezultati su direktno vezani za količinu vremena koju provodite za računarom i za saradnju koja se ostvaruje povezivanjem u timove sa drugim igračima.

6. Kompjuterske igre imaju još jednu stranu, a to je upoznavanje novih ljudi. Igre na društvenim mrežama ne odnose se samo na vašu interakciju sa računarom, nego vas upućuju na druge ljudi. Ponekad se dešava da zajednička interesovanja dovode do najlepših prijateljstava. Pa iako nekog niste nikad videli, možete da ga upoznate na jedan nov i čudan način, i da otkrijete niz stvari koje vas povezuju. Ovde geografska daljina ne predstavlja problem, možete upoznati ljude iz celog sveta, i tako steći uvid u druge i drugačije kulture i društvene grupe.

7. Ljudi žele da imaju nešto čime mogu da se pohvale, nešto što ih čini drugačijim od drugih, i jedinstvenim. To može da bude bilo šta, bitno je osećanje ispunjenosti i ponosa koje proizilazi iz neke aktivnosti. Upravo ove emocije čine da ljudi menjaju mišljenje o sebi, pa samim tim utiču na sopstvenu svest. Znači, kompjuterske igre mogu da posluže za povećanje samopouzdanja, i time nas čine sposobnijim. Planiranje, koncentracija, istraživanje, domišljatost i motivacija, se razvijaju u svetu kompjuterskih igara, a upravo to su osobine koje su potrebne za snalaženje u realnom svetu. Ako posmatramo na ovaj način, virtualni svet može da se predstavi kao poligon za usavršavanje

korisnih veština. Dosada, hobi, radoznalost, trend, takmičenje, druženje i vežba su samo neki od odgovora na pitanje zašto ljudi igraju kompjuterske igre. Pravi odgovor je verovatno kombinacija više faktora koji uslovljavaju da se sve više povlačimo u virtualni svet. U tom, novom, svetu mi nismo sami, nismo se sakrili od ljudi, naprotiv mi sa njima delimo taj novi

svet, u njemu igramo nove uloge i družimo se. Virtualni svet postaje sve veći, i menja se mnogo brže od realnog sveta. Možda je došlo vreme da ponovo nađemo svoje mesto, ovog puta u jednom novom svetu i na jedan nov način.

N.V

LIČNA KARTA

NAŠE RADIONICE

/SUNCE/

Udruženje za ljude sa dečijom cerebralnom palalizom i srodna oboljenja "SUNCE" iz Novog Sada, broji izuzetno veliki broj članova, koji se sticajem okolnosti povećava. Zadatak i cilj udruženja jeste pružanje podrške i briga o članovima, kao i pomoć socijalne i pravne prirode, između ostalog udruženje je mesto za okupljanje i druženje svojih članova.

Udruženje ima veoma mnogo aktivnosti koje se sastoje od letovanja, izleta, sportskih takmičenja, druženja sa mnogim udruženjima... Ono čime naše udruženje može da se pohvali, su radionice koje se organizuju u prostorijama udruženja i koje se iz dana u dan razvijaju. Jedna od njih je keramička radionica, koja uspešno svoje aktivnosti sprovodi skoro dve godine, kroz koju članovi praveći predmete od gline vežbaju u isto vreme svoju motoriku. Rad sa glinom utiče pozitivno, opustajuće i stimulativno, a ono što posebno ovu radionicu krase i čini je bogatijom jeste druženje i radna atmosfera. Proizvodi i predmeti su od neprocenjive vrednosti jer ih prave i prodaju članovi samostalno. Zatim, tu su, radionice koje su nešto novijeg datuma, radionice ručnih radova- vez i pravna radionica.

U okviru radionice ručnih radova članovi uče da štrikaju, vezu a u planu je da se uvede tkanje na razboju. Uzimajući u obzir da je radionica tek u fazi razvijanja, verujemo da će svi uključeni

sa uspehom stvarati svoje ručne radove. Pravna radionica je trenutno najmlađi projekat i pomalo drugačiji od ostalih. Cilj ove radionice je da se članovi i njihovi roditelji upoznaju sa svojim pravima ali uz aktivno zalaganje i učestvovanje. Na radionici se članovi upućuju i savetuju u vezi osnovnih prava a istovremeno razmenjuju svoja iskustva vezana za probleme na koje nailaze. Ono što naše radionice čini posebnim je aktivno učestvovanje koordinatora, koji su takodje osobe sa invaliditetom. Naravno, imamo i mana a jedna od njih je slab odziv i neaktivnost naših članova. Da li je u pitanju nedovoljna motivacija, nemogućnost dolaska ili neki sasvim drugi razlog? Mi se iskreno nadamo da će vremenom članovi shvatiti da je sve ovo organizovano, da bi život osoba sa invaliditetom postao bolji na psihosocijalnom planu.

Radović Jelena

Pravna služba Resursnog centra za osobe sa invaliditetom

Sva pitanja u vezi sa pravima osoba sa invaliditetom, možete postaviti našem timu pravnika koji će se potruditi da vam odgovore u što kraćem roku.

Pitanja možete postaviti putem telefona na broj **062/469-650**, preko našeg sajta <http://resursnicentar.ehons.org> ili poslati na mail: infores@ehons.org

KAKO TO
DRUGI
RADE▶ **AKTIV ŽENA**

Aktiv žena MZ Bački Jarak postoji 27 godina, redovno učestvuje u svim manifestacijama koje organizuje Opština Temerin, MZ Bački Jarak, Lovačko društvo Bački Jarak, kao i druga mesta koja se obrate (učesće na manifestaciji „Zlatne niti Srbije“

u Vrnjačkoj Banji, Pasuljijada u Temerinu, Štrudlijada u Srpskoj Crnji, Pikado u Bašaidu, a zadnje dve godine Aktiv žena održava Pitijadu u Bačkom Jarku). Danas su članice Aktiva žena, u prosotu galerije opštine Temerin, prezentovale projekat „HAJDE DA ZAJEDNO u Temerinu“. Na prezentaciji su učestvovali članovi Aktiva žena i udruženja žena Temerin, Staro Đurđevo i Sirig. U ostvarivanju ovog projekta pomogli su mnogi i u to ime došli su njihovi predstavnici. Ispred pokrajinskog sekretarijata za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova, došao je pokrajinski sekretar gospodin Miroslav Vasin, kao predstavnik opštine Temerin, došao je

predsednik, gospodin Andraš Gušton, Jelena Stojanović, menadžer za odnose sa javnošću za humanitarne projekte Državne lutrije Srbije i ispred balkanskog fonda za lokalne inicijative Jelena Mihajlović. Gospodin Miroslav Vasin je rekao pa pokrajinski sekretarijat podržava ovakve projekte radi oživljavanja života na selu. I da treba da se održavaju manifestacije u kojima se odražavaju multikulturalizam i multietičnost. U planu je da mnoga mesta u Vojvodini dobiju suvenirnice u kojima će se prodavati predmeti koje će praviti udruženja žena. Predstavnice Aktiva žena MZ Bački Jarak, Biljana Maričić u nekoliko crta nam je rekla zašto je Temerinu potreban ovakav projekat. Pre svega radi produženja života- da bude kvalitetniji i aktivniji život u starosti. Takođe kaže da Srbija zauzima 1. mesto u svetu po broju starijih lica - Temerin blizu 20 %. i rizični faktori: siromaštvo, samoća. Održavaće se radionice: veza, heklanja, pletenja, krojenja, šivenja. Projekat povezuje zainteresovane žene, ideje, kreativnost, stvaralaštvo. Učestvujemo i radimo zajedno, povezujemo ideje i ljude. A za šest meseci sve što bude urađeno biće izloženo na sajmu koje se planira za mesec mart.

Dragana Gvozdenović

ehoprint do o Ćirila i Metodija 21, 21000 Novi Sad
tel/fax: 021-466-588; 021-469-616

Katalozi Prospekti Brošure
Plakati Poster Flajeri
Nalepnice Vizit karte Dipleme
Zahvalnice Pozivnice Jelovnici
Cenovnici Omoti za CD
Nalepnice za CD Razglednice
Čestitke Fascikle Sveske
Blokčići Kalendarji Uverenja
Ulaznice Deklaracije Garantni
listovi Članske karte
Propusnice...

-Spiralno i toplotno koričenje
(plastično i žičano)
-Plastifikacija (tvrda i meka)

-Štampa velikih formata
cena kvadratnog metra
štampe 1600 dinara

Digitalna štampa
se odvija na mašini
HP 9500 HDN

štampa
većih formata se odvija na
MUTOH DRAFT STATION RJ 900

ehoprint.

D.O.O. „EHO-PRINT“ je preduzeće osnovano na inicijativu Ekumenske humanitarne organizacije za profesionalnu rehabilitaciju, zapošljavanje i osposobljavanje osoba sa invaliditetom u cilju njihovog uključivanja u radne i društvene aktivnosti. Trenutno su u štampariji, na puno radno vreme zaposlene dve osobe sa invaliditetom. Pored profitabilnog programa štamparije, cilj „EHO-PRINT-a“ je praksa, prekvalifikacija i radno angažovanje osoba sa invaliditetom, kao i da kroz primer dobre prakse da podstiču drugim preduzećima.

Dnevni centar za osobe sa invaliditetom

Engleski jezik (početni i napredni)
Kursevi računara (osnovni i napredni) sa
mogućnošću korišćenja „Life Tool“ opreme za
lakše korišćenje računara od strane osoba sa
telesnim i intelektualnim invaliditetom

Kuvanje

Vez

Aranžiranje cveća

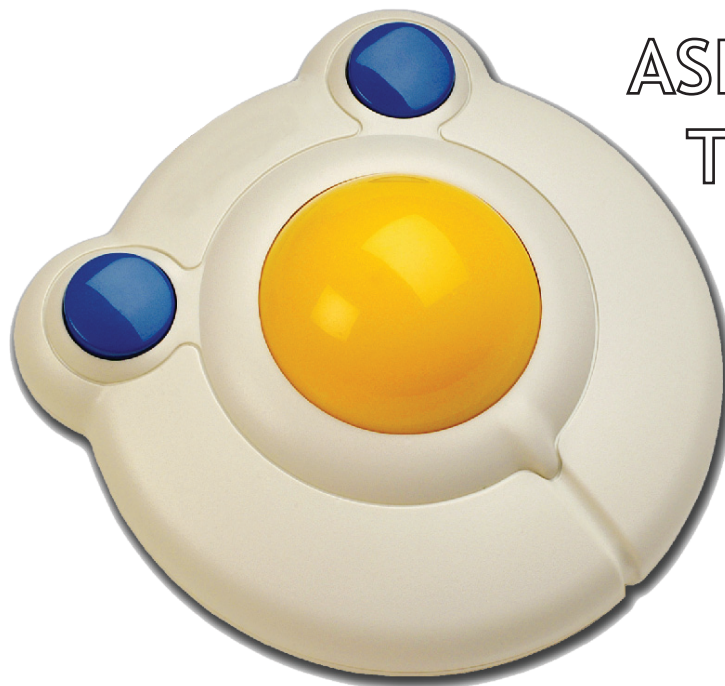
Tkanje

Šivenje

Slikanje na staklu

Novinarstvo (završni deo kursa je izrada
časopisa „Linker“ na temu invalidnosti)
Poslastičarstvo

ASISTIVNE TEHNOLOGIJE KAO NAČIN UNAPREĐIVANJA RADNIH PRAVA OSOBA SA INVALIDITETOM

Ekumenska humanitarna organizacija (EHO) iz Novog Sada započela je 11. decembra 2010. godine realizaciju projekta "Asistivne tehnologije kao način unapređivanja radnih prava osoba sa invaliditetom". Projekat finansira Evropska unija.

Ciljevi ovog projekta su jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva osoba sa invaliditetom, na polju asistivnih tehnologija i javnog zastupanja, razvijanje pokrajinske inicijative za primenu ovih tehnologija u Srbiji i podizanje svesti političkih struktura i šire zajednice o važnosti asistivnih tehnologija. U kontekstu ovoga projekta, pod asistivnim tehnologijama podrazumevamo različite kompjuterske tehnologije koje poboljšavaju kvalitet života osoba sa ograničenim sposobnostima kretanja i komunikacije i osobama sa senzornim i mentalnim oštećenjima. Ciljna grupa ovog projekta su organizacije osoba sa invaliditetom sa područja Vojvodine.

Krajem decembra prošle godine objavljen je javni poziv za organizacije civilnog društva osoba sa invaliditetom sa područja Vojvodine da uzmu učešće u našem projektu. Na osnovu pristiglih odgovora projektni tim će uraditi selekciju i odabrati predstavnike 20 organizacija civilnog društva koji će direktno učestvovati u projektu. Odabrani predstavnici će najpre proći kroz tri treninga.

Prvi trening će pokriti oblast asistivnih tehnologija i to nekoliko važnih oblasti: uvod u asistivne tehnologije, prezentacija (teorijska i praktična) različitih kompjuterskih tehnologija, uspešna integracija u tržište rada i podesna radna okruženja u svetlu asistivnih tehnologija te iskustva u evropskim zemljama kada su ove tehnologije u pitanju.

Drugi trening će se baviti procesom zastupanja radnih prava osoba sa invaliditetom - od komponenti javnog zastupanja preko strategija i kampanja do razumevanja politike i moći. Treći trening je posvećen ljudskim pravima osoba sa invaliditetom. Ovaj trening će se, između ostalog, baviti srpskim i evropskim iskustvima u zaštiti ljudskih prava osoba sa invaliditetom kao i srpskim i evropskim standardima kada su radna prava u pitanju. Na treninzima će učestvovati srpski eksperti i eksperti iz Austrije i to iz dve neprofitne organizacije: LifeTool i Dijakonija Austrije.

Prikupljeni materijal sa treninga će biti adaptiran u priručnik koji će biti distribuiran učesnicima treninga i drugim organizacijama za osobe sa invaliditetom kao i samim osobama sa invaliditetom. Nakon treninga, predstavnici organizacija civilnog društva osoba sa invaliditetom koji su pohađali treninge kreiraju platformu - neformalnu mrežu organizacija civilnog društva - koja će nastojati da doprinese debati o asistivnim tehnologijama kao načinu za dalju integraciju osoba sa invaliditetom na tržište rada i razvijanju njihovih radnih prava. Platforma će raditi i na pripremi pokrajinske inicijative o korišćenju asistivnih tehnologija u Srbiji u svrhu kreiranja adekvatnog prostora na tržištu rada koje će odgovoriti na prava osoba sa invaliditetom da rade i da imaju pravedne i povoljne uslove rada. U inicijativi će biti naglašena važnost istih uslova

rada za žene kao način da se obezbede pristojni uslovi života za osobe sa invaliditetom, njihovu decu i ostale članove porodice. Ova inicijativa će razmatrati i ulogu države u ovom procesu. Nakon konsultacija sa odgovarajućim pokrajinskim telima, ova inicijativa će biti predstavljena republičkim političkim donosiocima odluka i široj zajednici.

Za potrebe projekta otvorili smo i fejsbuk profil koji je javan i mozete ga pratiti bez obzira da li vi imate profil ili ne: <http://www.facebook.com/pages/Asistivne-tehnologije-i-radna-prava/150825558305319>.

Damir Krkobabić
koordinator projekta

